

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

veilige dijken • droge voeten • schoon water

MER-BEOORDELINGSBESLUIT

In verband met het onttrekken van grondwater en lozen van bronneringswater voor het aanleggen van een zwembad aan de Sportlaan 1 in Bodegraven

Datum

7 december 2018

Zaaknummer

34937

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	BESLUIT	3
HOOFDSTUK 2	AANLEIDING	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	M.e.r.-beoordelingsplicht.....	4
HOOFDSTUK 3	MILIEUEFFECTBEOORDELING	5
3.1	Kenmerken van de activiteit.....	5
3.2	Plaats van de activiteit	7
3.3	Kenmerken van het effect van de activiteit	8
HOOFDSTUK 4	PROCEDURE	10
4.1	Gegevens aanvraag.....	10
4.2	Gevolgde procedure voor het m.e.r.-beoordelingsbesluit.....	10

HOOFDSTUK 1 BESLUIT

Dijkgraaf en hoogheemraden besluiten, op grond van de bepalingen van de Waterwet, Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage,

- gelezen de m.e.r.-aanmeldingsnotitie, "Vormvrije M.e.r.-beoordeling betreffende Zwembad De Kuil te Bodegraven", van 23 oktober 2018, vanwege een grondwateronttrekking voor het aanleggen van een zwembad,
- gezien de bij dit besluit behorende overwegingen,

dat het niet noodzakelijk is om voor de grondwateronttrekking een milieueffectrapport (MER) op te stellen.

Met vriendelijke groet,
Dijkgraaf en hoogheemraden,
namens hen,

J.L.H. Gelissen
coördinator vergunningverlening

HOOFDSTUK 2 AANLEIDING

2.1 Inleiding

Bij Zwembad De Kuip gevestigd aan de Sportlaan 1 in Bodegraven wordt een nieuw zwembad gerealiseerd. Het zwembad heeft een oppervlakte van circa 2.000 m². Het bouwpeil bevindt zich op NAP-0,25 m (0,95 m-mv). Het aanlegniveau van de vloer van het zwembad is op NAP-3,88 m (4,58 m-mv). Voor de aanleg van het zwembad dient de grondwaterstand en de stijghoogte tijdelijk te worden verlaagd. Voor de werkzaamheden wordt naar verwachting in een periode van 4 maanden in totaal 360.000 m³ grondwater onttrokken. Het wordt via een hemelwaterriool op het oppervlaktewater geloosd. Het onttrekken en lozen van grondwater kan nadelige gevolgen hebben voor de omgeving. In de aanmeldingsnotitie is een beschouwing gegeven van de mogelijke milieueffecten van de grondwateronttrekking. Voor de grondwateronttrekking dient een watervergunning te worden aangevraagd op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009.

2.2 M.e.r.-beoordelingsplicht

Ingevolge artikel 7.2 van de Wet milieubeheer en onderdeel D15.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage, geldt voor een activiteit waarbij grondwater wordt onttrokken, een m.e.r.-beoordelingsplicht, als daarvoor meer dan 1,5 miljoen m³, doch minder dan 10 miljoen m³, grondwater per jaar wordt onttrokken. Beneden deze drempel dient te worden voldaan aan een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

In verband met de implementatie van de herziening van de mer-richtlijn en uitvoering van het verdrag van Espoo en het herstel van implementatiegebreken, is per 7 juli 2017 aan de vormvrije m.e.r.-beoordeling een procedure verbonden. Daarvoor werd de beoordeling integraal meegenomen in de besluitvorming van de watervergunning.

Vanaf 7 juli 2017 dient voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling dezelfde procedure te worden gevolgd als voor een activiteit boven de drempelwaarde. Vanaf 7 juli 2017 zijn de artikelen 7.16 tot en met 7.20a Wet milieubeheer van toepassing op alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten van de D-lijst, ongeacht de drempelwaarde. Dit volgt uit de implementatie van artikel 2, vijfde lid, onder a en b, van Richtlijn 2014/52/EU.

In het kader van het Besluit milieueffectrapportage dient voor elke grondwateronttrekking met een omvang boven de meldingsgrens een m.e.r.-aanmeldingsnotitie te worden ingediend en dient het waterschap te beslissen of vanwege mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld.

HOOFDSTUK 3 MILIEUEFFECTBEOORDELING

De mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu zijn conform artikel 7.17, lid 3, van de Wet milieubeheer en conform de in bijlage III van richtlijn 85/337/EEG 'Betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten' aangegeven criteria/omstandigheden beoordeeld.

3.1 Kenmerken van de activiteit

De grondwateronttrekking voor het project is beoordeeld ten aanzien van de volgende aspecten:

- de omvang van het project
- de cumulatie met andere projecten
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
- de productie van afvalstoffen
- verontreiniging en hinder
- risico van ongevallen, gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Omvang (van de bemaling) van het project

De voorgenomen activiteit betreft het aanleggen van een zwembad. De projectlocatie bevindt zich aan de Sportlaan 1 in Bodegraven.

Om de geplande werkzaamheden in den droge uit te kunnen voeren is een bemaling van het grondwater noodzakelijk. Binnen het invloedsgebied van de bemaling is, op een beperkt gebied na, geen deklaag aangetroffen. Alleen ten noorden en ten noordoosten van het invloedsgebied, op een afstand vanaf 200 m, is een gebied met een deklaag aanwezig. Doordat het aan de rand van het invloedsgebied ligt heeft de deklaag weinig invloed op de bemaling.

Voor de uitvoering van de bemaling zijn de volgende scenario's beschouwd:

- scenario 1, toepassen van een gesloten bouwkuip. Door de bouwput af te sluiten van de omgeving kan met beperkte bemaling de benodigde verlaging worden bereikt. Gezien de aard en omvang van de werkzaamheden, de omgevingsfactoren en de relatief hoge kosten voor het realiseren van een gesloten bouwkuip, wordt het toepassen van een onderafdichting in combinatie met waterkerende wanden niet als doelmatig beschouwd;
- scenario 2, toepassen van een open ontgraving met grondkerende voorziening (bekisting) en vacuümbemaling rondom de bouwput. De filters worden direct naast de bouwput, op geringe afstand van elkaar en op geringe diepte geplaatst. Bij dit onttrekkingssysteem wordt het grondwater ondiep onttrokken en wordt de toestroom van grondwater uit het goed doorlatende diepere bodempakket, zoveel mogelijk beperkt. De verlaging wordt afgestemd op de betreffende bouwfase, zodat gedurende de bouwperiode niet meer grondwater onttrokken wordt dan strikt noodzakelijk is;
- scenario 3, zoals scenario 2 in combinatie met toepassen van retourbemaling. Door toepassing van retourbemaling kan het effect van de grondwateronttrekking op de omgeving worden beperkt en wordt de zoetwatervoorraad zo min mogelijk aangesproken.

Retourbemaling is gevoelig voor verstopping van de filters. Verstoppingen ontstaan onder andere door neerslagreacties, als gevolg van turbulente stroming en onvoldoende druk in het bemalingssysteem in combinatie met een hoog ijzer- en zuurstofgehalte van het grondwater. Het zuurstofarm onttrekken van grondwater, het voorkomen van turbulentie en het voldoende onderdruk houden van het bemalingssysteem is alleen goed mogelijk met toepassing van diepwellbemaling. Bij conventionele retourbemaling dient bovendien een grote afstand van de retourbronnen tot de bouwput te worden

aangehouden, om rondpompen van het grondwater te voorkomen. Bij een ondiepe bouwput met een freatische bemaling en een ondiep onttrekkingsstelsel wordt retourbemaling als niet doelmatig beschouwd.

Scenario 2 heeft de voorkeur omdat de overlast voor de omgeving gering is en de middelen doelmatiger worden aangewend dan bij toepassing van scenario's 1 en scenario 3. Bij scenario 1 ondervindt de omgeving hinder bij het aanbrengen van damwanden (trillingen) en bij scenario 3 ontstaat hinder van de benodigde retourbronnen en kruisende leidingen van het retourbemalingstelsel.

Er is gekozen voor scenario 2. Voor de bemaling is uitgegaan van een onttrekkingsdebiet in stationaire fase van 140 m³ per uur. In totaal wordt 360.000 m³ grondwater onttrokken en via een hemelwaterriool geloosd op oppervlaktewater.

Dit scenario zal verder uitgewerkt worden in de vergunningaanvraag.

Cumulatie met andere (bemalingen van) projecten

Binnen het invloedsgebied van de bemalingen voor het project bevinden zich geen andere bemalingen. Wel is een bodemenergiesysteem aanwezig waarmee rekening dient te worden gehouden. Het betreft een gesloten bodemenergiesysteem aan de Oranjelaan 41, op 98 m afstand van de projectlocatie. De voorgenomen onttrekkingen kan van invloed zijn op het rendement van dit systeem en zal in de vergunningaanvraag nader worden beschouwd.

Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

De zoetwatervoorraad vormt een belangrijke natuurlijke hulpbron. De initiatiefnemer onttrekt zo min mogelijk grondwater om de gewenste drooglegging te bereiken en brengt dit volgens de voorkeursvolgorde weer terug in het milieu. De voorkeursvolgorde is: lozen in de bodem, lozen op oppervlaktewater, lozen in hemelwaterriool en als laatste lozen op een vuilwaterriool. Lozen in de bodem wordt als niet doelmatig beschouwd. Lozen op oppervlaktewater of via een hemelwaterriool is wel mogelijk. Op 150 m afstand van de projectlocatie is oppervlaktewater aanwezig. Hiervoor moeten twee overkluizingen over de straten worden aangelegd om dit te bereiken. De overkluizingen en leidingen in de straten leveren de nodige hinder op voor de bewoners. Het hemelwaterriool is gemakkelijker te bereiken en het leidingwerk levert de minste hinder op voor bewoners. Het grondwater zal daarom worden geloosd via dit hemelwaterriool.

Productie van afvalstoffen

Het ijzergehalte van het grondwater kan plaatselijk sterk variëren. Voor lozen op een hemelwaterriool geldt een norm voor het ijzergehalte van maximaal 5 mg/l. Bij een ijzergehalte van meer dan 5 mg/l kan gemakkelijk verkleuring van het oppervlaktewater ontstaan en dient het grondwater te worden behandeld voordat dit wordt geloosd. Bij ontijzering van het te lozen grondwater ontstaat zuiveringsslib dat als afvalstof naar een verwerker moet worden afgevoerd.

Verontreiniging en hinder

De bemalingen worden uitgevoerd met pompen die via dieselaggregaten worden aangedreven. Verder wordt voor het project grond en materiaal aan- en afgevoerd. Dit kan hinder met zich meebrengen voor de omgeving in de vorm van geluid, geur, lucht, trillingen en transport. Deze aspecten vallen verder buiten het kader van de te verlenen watervergunning.

Risico van ongevallen, gelet op de gebruikte stoffen of technologieën

Het aspect externe veiligheid (Brzo, Bevi, Revi) is voor deze activiteit niet relevant.

3.2 Plaats van de activiteit

Bij de beoordeling van de kwetsbaarheid van het milieu in het gebied waarop de bemaling van invloed kan zijn, is in overweging genomen:

- het bestaande grondgebruik,
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied,
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu.

Bestaande grondgebruik

Bebouwing

De bebouwing bevindt zich op minder dan 30 m afstand van de bemaling. Deze gebouwen zijn op staal gefundeerd. Ten noorden en oosten, op meer dan 200 m afstand van de projectlocatie, is een deklaag aangetroffen en zijn de woningen gefundeerd op palen. Dit zijn allen recent gebouwde woningen. De op staal gefundeerde panden kunnen vanwege de grondwateronttrekking zakkingschade ondervinden. Voor de op palen gefundeerde panden wordt geen zakkingschade verwacht.

Het ontstaan van schade aan zakkingsgevoelige bebouwing wordt zeer gering geacht. Dit zal in de aanvraag nader worden uitgewerkt.

Infrastructuur

Op 20 m afstand van de bouwput bevindt zich de openbare riolering.

De maximaal toegestane verschilzakking voor een niet flexibele riolering waarbij geen schade te verwachten is, bedraagt 8 mm per meter betonleiding. De werkelijke zakking direct naast de bouwput is berekend op 1,7 mm, zodat geen zakkingschade wordt verwacht.

Bodemenergiesystemen

Binnen het invloedsgebied van het retourveld bevindt zich een gesloten bodemenergiesysteem. Als gevolg van de bemaling wordt het rendement van de systemen mogelijk tijdelijk nadelig beïnvloed. De invloed van de bemaling op het rendement van het systeem wordt in de aanvraag nader uitgewerkt.

Landbouw

Binnen het invloedsgebied bevinden zich geen landbouwgronden.

Grondwaterbeschermingsgebied

Binnen het invloedsgebied van de bemaling bevindt zich geen drinkwaterbeschermingszone.

Rijkdom, kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen

Zoetwatervoorraad

De zoetwatervoorraad is een belangrijke natuurlijke hulpbron waar zorgvuldig mee wordt omgesprongen. De initiatiefnemer onttrekt zo min mogelijk grondwater om er voor te zorgen dat de zoetwatervoorraad nagenoeg niet wordt aangesproken.

Het zoet-brak grensvlak bevindt zich onderin het eerste watervoerende pakket. Bovenin is het grondwater zoet, met een chloridegehalte van minder dan 150 mg/l. Als gevolg van de onttrekking kan het grensvlak tijdelijk naar boven worden verplaatst. Er wordt geen grote verplaatsing verwacht omdat het grondwater voornamelijk horizontaal toestroomt. Bovendien is dieper in het eerste watervoerende pakket een aantal minder goed doorlatende laagjes aanwezig, waardoor de opwaartse verplaatsing wordt afgeremd. Na afloop van de bemaling zal het zout-brak grensvlak zich weer instellen op het oorspronkelijke niveau onder invloed van inzijgend hemelwater.

Opnamevermogen van het natuurlijke milieu

Natuurwaarden

Binnen het invloedsgebied van de bemaling bevinden zich geen Wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten, gebieden die zijn aangewezen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn, of gebieden waarin vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden.

Bodemverontreiniging

Binnen het invloedsgebied, vanaf een afstand van 20 m, bevond zich aan de Willem de Zwijgerlaan een bodemverontreiniging met minerale olie die in 2011 is gesaneerd. In 2017 is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd waaruit gebleken is dat de bodem voldoende gesaneerd is.

Archeologische en cultuurhistorische waarden

Binnen het invloedsgebied bevindt zich geen locatie van specifiek historisch, cultureel of archeologisch belang.

3.3 Kenmerken van het effect van de activiteit

De effecten van de bemaling van de scenario's worden in samenhang met de criteria van paragraaf 3.1 en 3.2 beschouwd, ten aanzien van:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking),
- het grensoverschrijdende karakter van het effect,
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect,
- de waarschijnlijkheid van het effect,
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Met het werken in een gesloten bouwkuip (scenario 1) kan met een beperkte bemaling worden volstaan en zijn de effecten naar de omgeving te verwaarlozen. Echter, gezien de geringe diepte van de bouwput, de beperkte tijdsduur voor de bouw van de kelder en de relatief hoge kosten voor het realiseren van een gesloten bouwkuip, wordt dit scenario niet als doelmatig beschouwd.

Bij een bouwput die voorzien is van een bekisting (scenario 2) en een grondwateronttrekkingssysteem bestaande uit vacuümbemaling met ondiepe verticale filters (scenario 2), wordt het grondwater zo dicht mogelijk bij de ontgraving, ondiep onttrokken en blijft de toestroom van grondwater uit de goed doorlatende diepere bodemlagen zoveel mogelijk beperkt. Door de beperkte verlaging en de korte tijdsduur van de bemaling, is het debiet en het waterbezwaar van de bemaling aanvaardbaar. Verder staan de kosten voor de constructie en het inrichten van de bouwput in verhouding tot de omvang van het project. De effecten van de bemaling naar de omgeving zijn gering.

Uit het oogpunt van de voorkeursvolgorde van lozing van onttrokken grondwater wordt retourbemaling altijd bij de beoordeling in overweging genomen. Retourbemaling kan nadelige effecten van de grondwateronttrekking in de omgeving, beperken. Retourbemaling wordt niet altijd toegepast omdat dit kostbaar is en het bijzondere eisen stelt aan het onttrekkingssysteem en de retourvelden.

Retourbemaling komt in deze situatie niet in aanmerking omdat de grondwateronttrekking ondiep plaatsvindt, het grondwater zuurstofrijk is, het waterbezwaar gering is en de effecten van de bemaling beperkt zijn. Het toepassen van retourbemaling wordt daarom niet als doelmatig beschouwd.

Scenario 2 wordt gezien als meest doelmatig uitvoeringsscenario.

Het invloedsgebied van de bemaling en de effecten van de bemaling naar de omgeving zijn beperkt. Er is geen sprake van een grensoverschrijdend effect.

Er worden op basis van de aanmeldingsnotitie geen nadelige milieueffecten verwacht voor bodemverontreiniging, landbouw- en natuurwaarden, cultuurhistorische en archeologische waarden, infrastructuur en drinkwaterwingebied.

Wel worden nadelige effecten mogelijk geacht ten aanzien van de bebouwing en een bodemenergiesysteem. Door monitoring en het nemen van maatregelen kunnen nadelige effecten worden voorkomen, dan wel beperkt. In de watervergunning zal de nodige aandacht hieraan worden besteed.

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat bij uitvoering van scenario 2 voor de onttrekking van grondwater geen aanzienlijk nadelige milieugevolgen worden verwacht en dat er daarom geen noodzaak bestaat om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. De mogelijke nadelige effecten zijn gering en kunnen in de aanvraag en in de vergunning met voorschriften tot een minimum worden beperkt.

HOOFDSTUK 4 PROCEDURE

4.1 Gegevens aanvraag

Het m.e.r.-beoordelingsbesluit is gebaseerd op de aanmeldingsnotitie ontvangen voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling. De aanmeldingsnotitie is:

- gedateerd op 23 oktober 2018 met kenmerk 20180285-MER-01;
- ingekomen op 2 november en ingeboekt onder zaaknummer 34937
- voor het onttrekken van grondwater voor het aanleggen van een zwembad aan de Sportlaan 1 in Bodegraven.

De initiatiefnemer is op 26 november schriftelijk op de hoogte gebracht van het feit dat de m.e.r. beoordeling nog onvoldoende gegevens bevatte om te kunnen beslissen of een m.e.r. noodzakelijk is. De initiatiefnemer is in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende gegevens aan de m.e.r. beoordeling toe te voegen.

Op 30 november is een aanvulling op de m.e.r. beoordeling ingediend. De aanvulling is ingeboekt onder het zaaknummer op 30 november 2018. De aanvulling heeft betrekking op een nadere onderbouwing van het gekozen onttrekkingssysteem, de fasering van de bemaling en de gekozen lozingsroute.

De aanmeldnotitie voldoet aan de vereisten voor een m.e.r. beoordeling als vastgelegd in het Besluit milieueffectrapportage en 7.16 tot en met 7.20a Wet milieubeer.

4.2 Gevolgde procedure voor het m.e.r.-beoordelingsbesluit

Op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht wordt dit beoordelingsbesluit beschouwd als een voorbereidingsbesluit (voor de watervergunning) waartegen geen bezwaar of beroep kan worden ingediend, tenzij aangetoond kan worden dat deze beoordeling los van de voor te bereiden watervergunning een belanghebbende rechtstreeks in zijn belangen treft. Indien u belanghebbende bent en los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks door het m.e.r.-beoordelingsbesluit wordt getroffen, dan kunt u tegen het m.e.r.-beoordelingsbesluit bezwaar maken. Een bezwaarschrift kan worden ingediend binnen zes weken na de datum van bekendmaking van dit besluit bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ te Houten.

Het indienen van bezwaar schorst de inwerkingtreding van dit besluit niet. De werking van dit besluit kan worden geschorst door het indienen van een verzoek tot voorlopige voorziening. Nadat een bezwaarschrift is ingediend, kan de sector bestuursrecht van de Rechtbank 's-Gravenhage, Postbus 30203, 2500 EH te Den Haag worden verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. Bij voornoemde rechtbank kan ook via de digitale weg verzocht worden om een voorlopige voorziening. Dit is mogelijk via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Hiervoor is een elektronische handtekening (DigiD) nodig.